

Motion till riksdagen 2021/22:4368

av Johan Forssell m.fl. (M, KD)

med anledning av skr. 2021/22:73 2021 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja hinder för utvisning genom s.k. diplomatiska garantier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen senast den 31 mars 2022 ska tillsätta en utredning som ska se över vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att samhället ska kunna skydda sig mot personer som anses utgöra säkerhetshot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Lagen om särskild utlänningskontroll fyller en viktig funktion för Sveriges säkerhet genom att särskilda åtgärder kan vidtas gentemot utlänningspersoner som bedöms utgöra kvalificerade säkerhetshot.

I samband med den s.k. terroröverenskommelsen 2017 förband sig regeringen att se över lagen om särskild utlänningskontroll. Dessförinnan hade Säkerhetspolisen i en särskild inlägga till regeringen påtalat att lagstiftningen var otydlig, svårtolkad och svårtillämpad. Trots detta tog det regeringen mer än ett år efter terroröverenskommelsen att tillsätta en utredning och först i mars 2020 lämnade utredningen sitt betänkande. Utredningen föreslog en helt ny lagstiftning med ikraftträdande den 31 juli 2021. Regeringen har aviserat att en proposition kommer att lämnas till riksdagen under våren med ikraftträdande den 1 juli 2022. Det kommer alltså att ha tagit fem år från att regeringen förband sig att se över lagen om särskild utlänningskontroll tills en ny lagstiftning kan träda i kraft.

Moderaternas och Kristdemokraternas utgångspunkt är att utländska medborgare som utgör hot mot Sveriges säkerhet ska lämna landet. Om det av olika skäl inte är möjligt behöver dessa personer hållas i förvar eller övervakas på ett betryggande sätt.

I flera uppmärksammade fall har utländska medborgare som utgör säkerhetshot försatts på fri fot på grund av att det har funnits verkställighetshinder. Personer som av både regeringen, Säkerhetspolisen och Migrationsverket har bedömts utgöra hot mot Sveriges säkerhet kan alltså i princip röra sig fritt i det svenska samhället.

Utredningen hade emellertid inte i uppdrag att se över lagstiftningen för dessa situationer, när utvisning inte kan ske på grund av verkställighetshinder. Riksdagen tillkännagav därför för regeringen i maj 2020 att regeringen skyndsamt ska tillsätta en ny utredning som ska se över vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att samhället ska kunna skydda sig mot personer som anses utgöra säkerhetshot. Eftersom regeringen inte hade tillsatt någon utredning beslutade riksdagen om ett nytt tillkännagivande i mars 2021 med kravet att en utredning ska tillsättas inom tre månader. Någon utredning om detta är fortfarande inte tillsatt. Behovet av en ny utredning kvarstår. Det är därför angeläget att regeringen tillsätter utredningen snarast, senast den 31 mars 2022.

Regeringen behöver också vidta ytterligare åtgärder för att fler utvisningar ska kunna verkställas. Exempelvis bör hinder mot att verkställa utvisningar kunna undanröjas genom s.k. diplomatiska garantier. Diplomatiska garantier kan ingås med andra stater i enskilda fall, men det bör även vara möjligt att gå längre och pröva att införa den typ av system som exempelvis finns i Storbritannien. Det innebär att generella avtal med diplomatiska garantier ingås med andra länder dit personer kan utvisas. Moderaterna och Kristdemokraterna har också föreslagit att Sverige ska ställa krav på ursprungsländer som även tar emot svenskt bistånd att samarbeta vid återtagande av sina medborgare. Konsekvensen av att vägra att ta emot sina medborgare som nekats rätt att vistas i Sverige bör vara att hela eller delar av biståndet dras in.

Johan Forssell (M)

Louise Meijer (M)

Ellen Juntti (M)

Mikael Damsgaard (M)

Sten Bergheden (M)

Andreas Carlson (KD)

Ingemar Kihlström (KD)